

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

HT Veikko Kokkosen toiminta Kone-Tuomi Oy:n tilintarkastuksessa

Tilintarkastuslautakunnan päätös 2.12.2025

Päätöksen diaarinumero: PRH/1204/10000/2025

Asian vireilletulo

Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvonta on tuonut tutkinta-asian tilintarkastuslautakunnan käsiteltäväksi sen vuoksi, että vuonna 2025 suoritettussa laaduntarkastuksessa on havaittu HT Veikko Kokkosen toimintaan liittyviä puutteita hänen suorittamassaan Kone-Tuomi Oy:n tilikauden 1.5.2023–30.4.2024 tilintarkastuksessa. Kokkonen on antanut tilintarkastuksesta 29.10.2024 päivätyn vakimuotoisen tilintarkastuskertomuksen.

Kokkosen laaduntarkastuksen tulos on ollut hylätty. Hän ei ole vaatinut oikaisua hylätty-tulosta koskevaan tilintarkastusvalvonnan päätökseen.

Kokkosen kuuleminen

Veikko Kokkonen on antanut tilintarkastuslautakunnalle 15.8.2025 päivätyn vastineen, jossa hän kertoo olevansa varsin jyrkästi eri mieltä tilintarkastusvalvonnan 15.4.2025 tekemässä päätöksessä esitettyjen johtopäätösten osalta. Lisäksi Kokkonen kertoo vastineessaan samoja seikkoja ja argumentteja, jotka hän oli esittänyt aikaisemmin 17.3.2025 laaduntarkastuksen havaintojen johdosta antamassaan vastineessa.

Kokkosta on kuultu myös laaduntarkastuksen suorittamisen yhteydessä. Tilintarkastuslautakunta on ottanut nyt käsiteltävänä olevan tutkinta-asian käsittelyssä huomioon Kokkosen aikaisemmin PRH:n tilintarkastusvalvonnalle esittämät seikat.

Muu aineisto

PRH:n tilintarkastusvalvonta on esittänyt tilintarkastuslautakunnalle tilintarkastusvalvonnan suorittamassa laaduntarkastuksessa käytetyn keskeisen aineiston.

Uusintatarkastus

Kokkosen laaduntarkastuksessa vuonna 2025 on ollut kysymys uusintatarkastuksesta, jolla on jatkettu aikaisemmin vuonna 2021 aloitettua laaduntarkastusta. Laaduntarkastukseen valittuna toimeksiantona vuonna 2025 on ollut sama tilintarkastuskohde kuin vuonna 2021.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa HT Veikko Kokkoselle varoituksen.

Äänestys

Lautakunnassa toimitettiin äänestys määrättävän seuraamuksen osalta. Varoitusta kannattivat puheenjohtaja Timonen, Fredriksson, Tallberg, Päällysaho ja Ruohonen. Huomautusta kannattivat Ahti, Kivelä ja Koivisto.

Perustelut

Tilintarkastaja on toiminnassaan velvollinen noudattamaan ammattieettisiä periaatteita (tilintarkastuslain, TTL, 4 luvun 1 §) ja hyvää tilintarkastustapaa (TTL 4 luvun 3 §). TTL 4 luvun 12 §:n mukaan tilintarkastajan on järjestettävä toimintansa hyvän tilintarkastustavan mukaisesti toiminnan laajuus ja monimutkaisuus huomioon ottaen sekä kirjattava toimintatavat tämän varmistamiseksi. Toimintatapojen

tulee sisältää riittävät periaatteet muun muassa riskienhallinnasta, sisäisestä vuosittain arvioitavasta laadunvalvonnasta ja toimeksiantoja koskevan aineiston toimeksiantokohtaisesta dokumentoinnista.

Hyvään tilintarkastustapaan kuuluu tarkastustyön dokumentointivelvollisuus. Kansainvälinen tilintarkastusstandardi ISA 230 (Tilintarkastusdokumentaatio) ohjeistaa yksityiskohtaisesti dokumentoinnin laatimista ja sisältöä sen varmistamiseksi, että tilintarkastusstandardissa ISA 200 määritellyt tilintarkastajan yleiset tavoitteet saavutetaan. Kansainvälisten tilintarkastusstandardien sisältämien keskeisten periaatteiden noudattamista pidetään vakiintuneesti osana tilintarkastuslaissa säädettyä hyvää tilintarkastustapaa.

Tilintarkastuslautakunta on ottanut Kokkosen tilintarkastustoimenpiteiden ja tarkastusdokumentaation arvioinnissa huomioon, että tilintarkastetun yhtiön liikevaihto tarkastetulla tilikaudella on ollut noin 9,7 milj. euroa ja taseen loppusumma noin 10,4 milj. euroa. Tilintarkastettu yhtiö on laatinut tilinpäätöksen kirjanpitoasetusta (1339/1997) soveltaen.

Tilintarkastuslautakunnan arvio tilintarkastajan toiminnasta

Tilintarkastusevidenssin hankkimisessa ja sen dokumentoinnissa on havaittu puutteita, jotka liittyvät tarkastustoimenpiteiden ja/tai evidenssin todennettavuuteen:

- tilintarkastussuunnitelman laadinnassa ja olennaisuuksien määrittämisessä
- tilikauden aikaisen liikevaihdon tarkastuksessa
- muiden olennaisten tilinpäätöserien tarkastuksessa
- pääkirjanpitoventien ja muiden oikaisujen tarkastuksessa
- päättämävaiheen toimenpiteiden suorittamisessa
  - analyttisten toimenpiteiden suorittamisessa
  - tilinpäätöksen täsmäyttämässä sen perustana olevaan kirjanpitoaineistoon sekä vertailutietojen ja toimintakertomuksen tarkastuksessa.

Tilintarkastusdokumentaatio

Tilintarkastusdokumentaatio on selvästi puutteellinen. Tilintarkastusdokumentaatiota ei ole laadittu siten, että siitä saisi käsityksen suoritettujen tilintarkastustoimenpiteiden luonteesta, ajoituksesta ja laajuudesta, suoritettujen tilintarkastustoimenpiteiden tuloksista ja hankitun tilintarkastusevidenssin riittävydestä sekä tilintarkastuksen aikana esiin tulleista merkittävistä seikoista ja niitä koskevista johtopäätöksistä. Kokkonen ei ole yksilöinyt kaikista olennaisista tilinpäätöseristä tarkastamiaan tositteita.

Tilintarkastussuunnitelman laatiminen ja olennaisuuksien määrittäminen

Kokkonen ei ole tehnyt riittävän yksityiskohtaista riskiarviota eikä laatinut kannanottotasoista tilintarkastussuunnitelmaa, josta ilmeni, mitä tarkastustoimenpiteitä hän on suunnitellut vastataksaan toimeksiannossa oleviin riskeihin. Kokkonen ei ole dokumentoinut, miten toimeksiannossa on ollut tarkoitus käsitellä kontrollien ohittamiseen ja tulouttamiseen liittyviä väärinkäytösriskejä. Hän ei ole dokumentoinut määrittämäänsä kokonaisolennaisuutta, eikä tilintarkastuskansiosta myöskään ilmene toimeksiannolle määritelty tarkastusolennaisuus eikä vähäpätöisenä pidettävien virheellisyyksien raja.

Liikevaihdon tarkastus

Liikevaihto on olennainen tilinpäätöserä. Siihen tehtyjä tarkastustoimenpiteitä ei ole dokumentoitu siten, että kaikki niillä hankittu tilintarkastusevidenssi olisi todennettavissa tilintarkastuskansiosta. Tilintarkastajan tilikauden aikaiseen liikevaihtoon suorittamat tarkastustoimenpiteet eivät anna riittävästi todennettavaa tilintarkastusevidenssiä tilikauden aikaisen liikevaihdon tapahtumisesta ja oikeellisuudesta.

Muiden olennaisten tilinpäätöserien tarkastus

Kokkonen ei ole määritellyt toimeksiannolle olennaisuustasoja eikä tilintarkastuskansiosta voida todentaa yksilöitävissä olevia tarkastustoimenpiteitä eriin, joita tilintarkastusvalvonnan käsityksen mukaan voidaan pitää olennaisina erinä:

- materiaalit ja palvelut (4,6 miljoonaa euroa)

- henkilöstökulut (3,2 miljoonaa euroa)
- aineelliset hyödykkeet (5,3 miljoonaa euroa)
- ostovelat (513,7 tuhatta euroa)
- muut velat (380,4 tuhatta euroa)
- siirtovelat (619,4 tuhatta euroa).

Pääkirjanpitoventien ja muiden oikaisujen tarkastus

Kokkonen ei ole laatinut tilintarkastussuunnitelmaa, josta ilmenisi, mitä tilintarkastustoimenpiteitä hän on suunnitellut ja suorittanut pääkirjanpitoventien ja muiden oikaisujen tarkastamiseksi. Dokumentaatiosta ei käy ilmi:

- onko Kokkonen muodostanut käsityksen ja arvioinut taloudellisen prosessin kontrolleja, jotka liittyvät pääkirjanpitoventien ja muiden oikaisujen kirjaamiseen
- mitä tarkastustoimenpiteitä Kokkonen on kohdistanut pääkirjanpitoventien ja muiden oikaisujen tarkastamiseen
- mitkä pääkirjanpitoventit ja muut oikaisut hän on tarkastanut.

Päätämävaiheen tarkastustoimenpiteet

Kokkonen suorittamat tilintarkastuksen loppuvaiheen analyttiset toimenpiteet ovat suppeita eivätkä sisällä johtopäätöstä siitä, onko tilinpäätös yhdenmukainen hänen yhteisöstä muodostamansa käsityksen kanssa. Kokkonen ei ole määritellyt odotusarvoa eikä kirjattujen ja odotettujen arvojen välisen eron määrää, joka on hyväksyttävissä ilman lisätoimenpiteitä

Tilinpäätöksen täsmäyttäminen sen perustana olevaan kirjanpitoaineistoon sekä vertailutietojen tarkastus ja toimintakertomuksen läpikäynti

Tilinpäätöksen täsmäyttäminen sen perustana olevaan kirjanpitoon ja vertailutietojen tarkastaminen eivät ole kaikilta osin todennettavissa tilintarkastuskansioista. Tilintarkastuskansioon ei ole liitetty tarkastusmerkintöjä sisältävää versiota lopullisesta tilinpäätöksestä. Tilintarkastuskansio ei sisällä tarkastuslistaa tai muuta dokumentaatiota, josta ilmenisi, miten Kokkonen on varmentunut liitetietojen ja toimintakertomuksessa esitettyjen tietojen oikeellisuudesta ja täydellisyydestä.

Seuraamuksen määräämisessä huomioon otettavat seikat

TTL 10 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan huomautus on riittävä seuraamus, jos tilintarkastajan moitittava menettely on vähäinen, siihen liittyy lieventäviä asianhaaroja tai se on taloudellisesti vähämerkityksellinen. Jos edellä tarkoitettu menettely on sellainen, että huomautusta ei pidetä riittävänä seuraamuksena, tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle varoitus. TTL 10 luvun 7 §:n mukaan seuraamuksesta päätettäessä on otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat seikat.

Kokkonen laaduntarkastukseen esittämässä tilintarkastusdokumentaatioissa on olennaisia puutteita, jotka kohdistuvat pääosin eri tilintarkastuksen osa-alueisiin kuin uusintatarkastukseen johtaneessa vuonna 2021 suoritettussa laaduntarkastuksessa havaitut puutteet. Kokkonen dokumentaatio ei täytä hyvän tilintarkastustavan vaatimusta tarkastustyön asianmukaisesta dokumentoinnista. Havaitut puutteet Kokkonen suorittamissa tilintarkastustoimenpiteissä ja niiden dokumentoinnissa antavat aiheita vakavaan kritiikkiin. Mahdollisen haitan tai vahingon määrää tilintarkastuslautakunnan ei ole mahdollista arvioida.

Tilintarkastuslautakunta on päätöksellään 28.5.2019 (PRH/3751/10000/2018) antanut Kokkoselle huomautuksen tutkinta-asiassa, jonka taustalla oli hänen saamansa hylätty-tulos laaduntarkastuksen uusintatarkastuksessa vuonna 2017.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että Kokkonen tilintarkastustoimenpiteissä ja niiden sekä evidenssin dokumentoinnissa vuonna 2025 suoritettussa laaduntarkastuksessa havaitut puutteet kohdistuvat useille eri tilintarkastuksen osa-alueille, ja että Kokkonen on vuonna 2019 saanut jo huomautuksen laaduntarkastuksen perusteella havaituista puutteista tilintarkastustyössään. Kun tuolloin määrätyn seuraamuksen taustalla oleva laaduntarkastuksen hylätty-tuloskin jo perustui vuonna 2017 suoritettuun uusintatarkastukseen, on Kokkosella ollut useita vuosia aikaa ottaa laaduntarkastuksissa saamansa palaute huomioon ja kehittää toimintaansa sen perusteella. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että edellä

mainitut seikat huomioon ottaen huomautus ei ole riittävä seuraamus Kokkosen menettelystä, ja siten TTL 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan Kokkoselle on annettava varoitus.

Sovelletut säännökset

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 1 luku 1 §, 4 luku 1, 3 ja 12 §, 7 luku 2 ja 5 §, 10 luku 1 ja 7 §

Valitusoikeus

Veikko Kokkosella on oikeus valittaa päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Pekka Timonen (puheenjohtaja), Ari Ahti (varapuheenjohtaja), Antti Fredriksson, Eeva-Lotta Kivelä, Sari Koivisto, Pasi Päällysaho, Janne Ruohonen ja Anders Tallberg

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta

Pekka Timonen

Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Wille Korhonen

Esittelijä

Tilintarkastusvalvonta

Liite

Valitusosoitus